

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

LIEDON PALVELUISTA NUORTEN ÄÄNELLÄ

Raportti nuorten kuulemistilaisuudesta 5.10.2016

*Sylvia Peltoniemi, Saija Ojansuu, Neea Kähkönen, Anna Alanära, Anneli
Maanpää, Riikka Mäkelä, Heli Saarinen & Krista Kokkonen
(ohjaajana lehtori Tiina Heimo)*

Yhteisöpedagogi (210 op)

10/2016

Yhteisöllinen kehittäminen

(1/16-17)

SISÄLLYS

1 NUORTEN KUULEMISEN TOTEUTUS	4
2 NUORISOPALVELUT	5
3 TERVEYSPALVELUT	6
4 LIIKUNTAPALVELUT	7
5 KULTTUURIPALVELUT	8
6 SOSIAALIPALVELUT	8
7 KOULUTOIMINTA	9
8 NUORTEN TIETO- JA NEUVONTAPALVELUT	10
9 JULKINEN LIIKENNE	10
10 PALAUTTEET	11
LÄHTEET	14
LIITTEET	15
Liite 1. Kutsu kuulemistilaisuuteen	

1 NUORTEN KUULEMISEN TOTEUTUS

Käytimme asiakaslähtöistä arviointimenetelmää (Bikva) kuullessamme lietolaisten nuorten palautetta Liedon kunnan palveluista. Tarkoituksena oli saada esiin nuorten kokemuksia ja ajatuksia palvelujen kehittämiseksi. Kuulemistilaisuuden järjestäminen ja sen pohjalta tämän koosteen laatiminen oli osa yhteisöpedagogiopintojamme ja kuului yhteisöllinen kehittäminen opintojaksoon.

Bikva on nelivaiheinen arviointimenetelmä, jossa lähtökohtana ovat asiakkaiden näkemykset palvelujen laadusta ja vaikuttavuudesta. Asiakkaiden anonyymiyttä kunnioitetaan ja arvioija toimii asiakaspalautteen välittäjänä organisaatiossa eteenpäin. Asiakkaiden palaute ja mielipiteet tuodaan suoraan ja muokkaamattomina työntekijöiden ja päättäjien käsiteltäväksi. (Hirsikoski 2014; 2016.)

Nuorten kuulemistilaisuus toteutettiin 5.10.2016 Liedon kunnanviraston tiloissa. Paikalle saapui parikymmentä nuorta ikähaarukassa 13–26 vuotta. Osa nuorista tuli tilaisuuteen koulun tai opiskelujen kautta, osa työpajatoiminnan kautta. Kuulemistilaisuus aloitettiin lyhyellä yhteisellä infolla, jonka jälkeen nuoret jaettiin neljään ryhmään ryhmäkeskusteluja varten. Jako suoritettiin pääasiassa niin, että nuoret saivat olla tutussa porukassa, esimerkiksi samasta koulusta tulleet olivat samassa ryhmässä. Näin taattiin luonteva ja avoin keskustelu ryhmässä.

Ryhmäkeskustelu kesti noin 60 min. Ryhmäkeskustelua ohjasi kaksi yhteisöpedagogiopiskelijaa, joista toinen toimi keskustelun moderaattorina ja toinen sihteerinä. Ryhmäkeskustelut aloitettiin lämmittelykysymyksellä, jonka jälkeen keskustelua ohjattiin seuraavilla kysymyksillä:

- Mitä palveluja olet saanut / käyttänyt tai mitä palveluja tiedät? Mihin olet ollut tyytyväinen (hyvää /toimivaa)?
- Mihin olet ollut tyytymätön (huonoa, toimimatonta)? Miksi?

Olennaista ryhmäkeskustelussa oli se, ettei ohjaajalla ollut valmiita, strukturoituja kysymyksiä, vaan nuorille annettiin mahdollisuus tarkastella palveluja omasta näkökulmastaan. Ohjaaja kysyi tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä ja sihteeri pyrki kirjoittamaan asiat sanasta sanaan tietokoneella. Ryhmäkeskustelujen jälkeen

kokoonnuttiin vielä hetkeksi kaikki yhteen. Nuoret saivat antaa palautetta tilaisuudesta.

2 NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut oli nuorille tuttu aihe ryhmäkeskustelujen alkaessa. Monet nuorista mielsivät kunnan tarjoamiksi palveluiksi nimenomaan erilaiset nuorisopalvelut. Päällisin puolin nuoret ovat tyytyväisiä näihin palveluihin. Kehitettävääkin löytyi, sillä monet nuoret kaipasivat lisää tekemistä. Esimerkkeinä mainittiin discoja, keikkoja ja enemmän tytöille suunnattua ohjelmaa. Myös aukioloajoista ja ikärajoista syntyi keskustelua.

Nuoret toivoivat, että nuorisotalolla olisi päiviä, jotka olisi suunnattu hieman nuoremille. Tällä hetkellä tilanne on se, että nuorimmat eivät uskalla tulla nuorisotalolle, koska siellä on usein niin paljon vanhempia nuoria. Tarvasjoen nuorisotalo mainittiin erikseen, toivottiin, että siellä olisi enemmän yläastelaisille ”nuokkarivuoroja” ja että se olisi useammin auki. Tarvasjoen nuorisotalon aukioloajoista on heikosti ilmoitettu, nuoret eivät löydä tietoa helposti. Osa nuorista vertasi nuokkareita Liedon seurakunnan ”Olkkari”-toimintaan, jota pidettiin paikkana rauhallisempaa ja helpommin lähestyttävänä.

”Noista tiloista: nuokkarilla on hirvee valaistus, oli kivempi että olis hämärämpää”.

”Ahdistava tunnelma ja hirveesti meteliä.”

”Tarvasjoen nuokkari vois olla enemmän auki”.

”Liedossa ei oikeen järjestetä mitään keikkoja tai muunkaanlaisia tapahtumia nuorille”.

Nuorisotyöntekijöitä keuhuttiin, muutama työntekijä mainittiin useammassa ryhmäkeskustelussa nimeltä. Etsivän nuorisotyön ystävällistä ja yksilöllistä palvelua keuhuttiin myös.

”Etsivässä nuorisotyössä tosi ystävällistä ja henkilökohtaista auttamista.”

”Ja ne [nuorisotyöntekijät] ottaa huomioon nuorten mielipiteet. Ja he painottaa, että nuoret toisivat niitä omia mielipiteitä esille.”

Erikseen kiitosta sai Kisälli – työpaja. Henkilökuntaa pidettiin osaavana, ohjaajilla on vahva ote työhönsä ja työpajalla olevat nuoret kokivat tullessa kohdatuksi. Nuoret kokivat haastavaksi sen, etteivät he tienneet, kuinka pajatoimintaan pääsee mukaan. Näin ollen he eivät esimerkiksi osanneet ohjata kavereitaan palvelun piiriin, vaikka apu olisi ollut tarpeen.

”Kisälli on ainoa paikka mistä saa asiallista palvelua kirjaston lisäksi”

”Mulla ei oo mitään hajua miten sinne [Kisälliin] jonkun ihmisen ohjaisin”

”Kisällikellarissa auttavat henkilökohtaisesti. Emme oo sosiaaliturvatunnusnumeroita heille”.

”Sellainen olo [että saa itselle sopivaa palvelua] tulee ainoastaan Kisällissä.”

Nuorisovaltuusto koettiin hyväksi asiaksi. Osa kuulemistilaisuuden nuorista seurasi aktiivisesti nuorisovaltuuston toimintaa, osa ei ollut varma, mitä siellä tehdään.

”Siellä nuoret saavat sanoa omat mielipiteensä, sillä aikuisilla voi olla ihan eri mielipiteet. Nuorilla on kuitenkin erilaisia mielipiteitä, niin hyvä että tulee monia näkökulmia esiin. Olisi hyvä jos nuorilla ja lapsilla olisi enemmän vaikutusvaltaa kun yleensä aikuiset päättävät kaikesta”

3 TERVEYSPALVELUT

Liedon terveyspalveluista riitti runsaasti keskustelua. Osa koki palvelun riittävänä, osalle taas oli jäänyt hyvin negatiivinen kokemus kunnan terveyspalveluista. Yleinen kommentti lähes joka ryhmäkeskustelussa oli se, että terveyskeskuksen toiminnasta välittyi kiire sekä huono tiedonkulku talon sisällä. Monet kokivat, etteivät olleet saaneet vaivaansa apua, ja joutuivat menemään lääkäriltä toiselle. Psykologipalvelut saivat sekä risuja että ruusuja ryhmäläisiltä.

”Yksityinen on parempi kuin arvauskeskus [terveyskeskus], näytteet hukataan ja ei oo ikinä mitään vaivaa [lääkärien mukaan]. Unilääkkeitä ei anneta, mielummin menen yksityiselle.”

”Lääkärit vaihtuu koko ajan, tuntuu että paikka [Liedon terveyskeskus] on vaan ponnahduslauta”.

”Mulla ei oo Liedon lääkäripalveluista kokemusta, että oon käynyt ihan suosiolla Turussa yksityisellä, kun saa parempaa palvelua.”

”Mä oon käyny siellä Liedon psykologilla ja pääsin nopeesti ja otettiin hyvin vastaan.”

”Olin psykiatrisella sairaanhoitajalla, aikoja on vaikea saada, seuraava aika ehkä puolentoista kuukauden päästä, aika vaan menee [ohi], kun ei pääse sängystä ylös, mietin että pitäiskö soittaa uus aika, mut unohdetaan jos aika menee ohi, jätetään enemmän oman onnen nojaan”.

”Mäkin oon käynyt Liedossa [mielenterveyspalveluissa], unohtivat mut täysin, nykyään käyn Turussa, en tuu enää Lietoon.”

Selkeä kehittämisen paikka löytyi ehkäisy- ja seksuaaliterveyteen liittyvistä palveluista:

”Esim. ehkäisytabletit haetaan samasta neuvolasta, missä on odottavat äidit, joten on kiusallista nuorena mennä sinne, ja kun on pieni paikkakunta ja saman tilan läpi kulkee paljon ihmisiä”.

”Jos aattelee vaikka yläasteikäisiä, että aika huonosti kerrotaan esim. tytöille että mistä saa ehkäisytabletteja. Vois viedä vaikka kouluihin.”

”Tässä sivussa seurannut kaverin tilannetta, että kun sai sukupuolitaudin, niin ei ollut tietoa, että mistä saa apua, kavereitten kanssa etettiin.”

4 LIIKUNTAPALVELUT

Osassa ryhmistä keskustelu ohjautui Liedon kunnan liikuntapalveluihin. Tarvasjoen liikuntapalvelut, erityisesti uimahalli nosti esiin kommentteja puolesta ja vastaan. Tarvasjoen uimahallin puutteina mainittiin suppeat aukioloajat sekä epä-

miellyttävät ja ahtaat tilat. Uimahallin nettisivut eivät ole ajan tasalla, ja haastateltavien mukaan tietoa on vaikea löytää. Koulun ilmoitustaululle kaivattiin uimahallin mainoksia. Tarvasjoen punttisalilla voisi olla oma vuoro nuorille, mutta epäselvää oli, mikä on punttisalin ikäraja. Kehuja sateli Tarvashovin halventuneista hinnoista sekä hyvin toimivasta jäähallista.

”Tarvashovin liikuntasalilla on vain ohjelmaa aikuisille ja ipanoille, nuorille tosi vähän. Siellä voisi järjestää vaikka mitä”.

”Tarvasjoen jäähalli toimii hyvin”.

5 KULTTUURIPALVELUT

Kirjastopalveluista tykättiin yleisesti, mutta kehitettävääkin löytyisi. Ystävällinen palvelu mainittiin useaan otteeseen ja aukioloaikoja keuhuttiin. Tarvasjoen kirjaston lopettaminen oli harmillinen asia, tarvasjokelaiset joutuvat menemään Auraan tai Marttilaan asti kirjastoon. Kirjastoautosta ei ole saatavilla tarpeeksi tietoa, haastateltavat eivät tienneet milloin kirjastoauto liikkuu, eivätkä osanneet sanoa, mistä tietoa voisi edes etsiä.

”Kirjastonhoitajat moikkaa ja jos kysyy apua, niin ne auttaa. Mutta ei pakosta tyrkytä apua. Se on hyvä asia.”

6 SOSIAALIPALVELUT

Kela ja työvoimatoimisto herättivät parissa ryhmässä keskustelua. Iso osa tilaisuuteen osallistuneista nuorista oli kuitenkin vielä sen ikäisiä, etteivät Kelan tai työvoimatoimiston palvelut olleet tulleet tutuiksi. Kela koettiin, kuten tavanomaista, melko byrokraattisena ja hankalana lakipykäläviidakkona, jonka kouke-roista on vaikea selvittää yksin.

"Kävin opintotukea ja asumistukea hakemassa. Se on ihan hepreaa se kieli. Otin äidin mukaan tulkkamaan, vähän virallisempi paperi niin en tajua yhtään mitään".

"Kela on vaan yhden päivän auki. Palvelut katoaa vaikka tää on 'kasvava kunta'."

7 KOULUTOIMINTA

Koulu on haastatelluille nuorille tuttu ympäristö, joten keskustelua riitti. Nuoret ottivat esille niin koulun tiloihin, tarvikkeisiin kuin tapahtumiin liittyviä asioita. Nuoret toivoivat enemmän vaikutusmahdollisuuksia koulun arjessa, esimerkiksi ruuan suhteen. Oppilailta tuli toive, että voisivat osallistua myös koulun sisustamiseen. Opiskelijat kokevat, että lpadit koulussa ovat hyvä juttu, mutta niitä on liian vähän. Toivotaan, että tablettitietokoneita olisi riittävä määrä, jotta niitä riittäisi useammalle luokalle samaan aikaan.

Sisävälituntien ajaksi kaivattiin paikkaa, jossa viettää aikaa koululla. Koulun tapahtumat ovat vähentyneet, erityisesti suosittua Talent-kilpailua kaivattiin takaisin koulun ohjelmaan. Välitunneille kaivataan ohjattua toimintaa. Urheiluvälineet olivat varsinkin Tarvasjoella heikossa kunnossa.

"Jalkapalloa saisi olla enemmän".

"Jalkapallomaaleista taistellaan, ja pienemmät porukat häädetään, jos paikalle tulee isompi porukka".

"Jalkapallon pelaamisesta voisi olla vuoroja, mutta ei silleen että tytöt ja pojat erikseen".

"Koripallokorit ovat todella huonossa kunnossa".

"Välipalakone kouluun!"

"Oivariini takaisin [kouluruokailuun]".

"Pehmeää leipää ja jälkiruokaa".

"Ruoka tosi yksipuolista ja samaa ruokaa usein".

"Ala-astelaiset eivät saa tuoda leluja [kouluun], mikä on aika tylsää, esim.

Petshopeja".

”Koripallokentän välissä on lentopalloverkko, joka hankaloittaa pelaamista”.

”Yläpihalla ei ole keinua, siellä pitäisi olla enemmän kaikkia kivoja juttuja, esim. katos ja leikkialue, jossa pienimmät saisivat leikkiä”.

”Pistorasioita enemmän [yläkoulun] käytävälle”.

8 NUORTEN TIETO- JA NEUVONTAPALVELUT

Tapahtumista ja palveluista tiedotukseen on Liedon kunnalla ollut vaihtelevia käytäntöjä. Osa haastatelluista kertoi, että tietoa esimerkiksi terveyskeskuksen poikkeusaukioloajoista ei saanut, vaan vasta ovella saattoi huomata paikan olevan kiinni. Osa nuorista taas koki, ettei peruspalveluista tarvitse erikseen tiedottaa, mutta tapahtumista ja nuorille suunnatuista palveluista olisi hyvä olla helpommin tietoa saatavilla. Useassa ryhmässä koettiin, että tieto kyllä oli löydettävissä, mutta erityisesti nuorten näkökulmasta väärällä foorumilla. Toivottiin että nuorille suunnattuja palveluja mainostettaisiin esimerkiksi suoraan koulussa. Näin tietoa ei tarvitsisi erikseen hakemalla hakea.

”Ei ketään katso mistään Facebookista tai Liedon nuoret -sivustosta.”

”Jos etsit tapahtumaa niin löydät, mutta jos ei osaa etsiä, niin ei tiedä mistään.”

”Joku kirjallinenkin muistutus vois olla, kun sen on ensin kuullut jostain. Jos on vaan jompikumpi, niin se helposti hukkuu tai unohtuu. Että jos saisi molemmat, niin olisi hyvä.”

”Pitäis kertoa koulussa yleisesti enemmän näistä toiminnoista.”

9 JULKINEN LIIKENNE

Liedon keskustasta liikenneyhteydet Turkuun toimivat yleisesti ottaen hyvin. Ongelmia koettiin olevan Liedon pienempien keskustien liikenneyhteyksissä. Tarvasjoelle meni melko vähän vuoroja. Samoin Ilmarisista Liedon keskustaan matkustaminen koettiin hankalaksi, sillä suoraa bussiyhteyttä ei ole. Nuoret sa-

noivat, että on hankalaa mennä esimerkiksi harrastuksiin Ilmarisista Liedon keskusta, sillä bussi menee vain Turun kautta. Tällöin on jo ajallisesti järkevämpää etsiä harrastuksia Turusta, kuin oman kunnan alueelta.

Koulukyydityksistä mainittiin se, että uuden käytännön mukaan koulukyydillä ei saa mennä samassa koulutaksissa matkustavan kaverin luokse. Tämän nuoret kokivat hankalana, sillä koulusta pitää näin ollen mennä aina suoraan kotiin, ja kavereiden tapaaminen ei onnistu, jos välimatkat ovat suuret. Nuoret toivoivat tähän asiaan muuta käytäntöä.

10 PALAUTTEET

Ryhmäkeskustelut olivat hyviä ja keskustelua syntyi vaihtelevasti riippuen siitä kuinka tuttuja ryhmän jäsenet olivat toisilleen. Myös ryhmäläisten lähtökohdat saattoivat vaikuttaa keskustelun syntymiseen. Palautetta kerättiin ryhmien jälkeen kirjallisesti nimettömänä. Palautelomakkeeseen oli laadittu muutama kysymys liittyen nuorten kuulemistilaisuuteen. Vastanneiden ikähaarukka oli 13-26.

Vastanneista suurin osa tunsu tulleensa kuulluksi Liedon kunnan palveluihin liittyvissä asioissa.

"Kyllä, oli kiva ilmaista oma mielipide tärkeistä asioista!"

"Juu ja mielestäni erittäin kiva tilaisuus ja mahdollisuus kun tietää, että tämä tieto menee oikeasti eteenpäin"

"nyt ainakin"

"Kyllä. Oli kiva puuttua itse ja että minä sain vaikuttaa johonkin"

"Kyllä, ehkä hieman liiankin hyvin"

Epäilyä kuulluksi tulemisesta heräsi parin vastaajan kohdalla.

"en oikein osaa sanoa"

"Riippuu tuleeko mikään asia oikeasti muuttumaan"

Seuraavaksi kysyttiin sitä oliko tilaisuus vastaajan mielestä tarpeellinen.

Moni oli sitä mieltä, että tilaisuus oli tarpeellinen.

"Oli sain sanoa ensimmäistä kertaa mielipiteeni ääneen"

"Oli, sekä hyvin mielenkiintoinen."

"tulevaisuutta ajatellen kyllä"

"Kyllä, koska myös nuorten näkökulmia tarvitaan!"

"Joo, oli koska sai kertoa rehelliset mielipiteet."

"Kyllä oli. Harmi, ettei kovin moni osallistunut tilaisuuteen."

"Mielestäni tilaisuus oli erittäin tarpeellinen ja tämän avulla saamme äänemme oikeasti kuuluviin ja palautteen perille aina päätöksentekijöille asti."

Muutama vastaaja epäili tilaisuuden tarpeellisuutta.

"Toivottavasti"

"ei"

"Jos se tuottaa tulosta niin kyllä"

"Mikäli palautteella oli oikeasti jotain painoarvoa ja mahdollisesti vaikutusta tulevaan, niin näen vastaavat tilaisuudet tarpeellisiksi ja hyödyllisiksi."

Viimeinen kysymys oli: "Oliko helppoa tuoda omia mielipiteitä esiin pienryhmäkeskusteluissa?"

"Kyllä, keskustelu oli helppoa pienryhmissä ja uusiakin asioita tuli hyvin esille."

"Jos tuli jotain sanottavaa niin kyllä sen sai sanotuksi"

"Oli, koska ryhmä oli tuttu ja keskustelussa oli täysi vapaus kertoa mielipiteitään"

"ei (omasta mielestä)"

"Oli helppoa, mutta olisi luultavasti onnistunut isossakin ryhmässä"

"Oman ryhmän sisällä kyllä. Jos olisi ollut tuntemattomampia kasvoja, olisi se ollut hankalampaa."

"Joo kun kaikki ryhmäläiset olivat kavereita"

"Oli kun tunsin kaikki kenen kanssa keskustella."

"Todellakin. Saimme sanottua kaiken tarpeellisen ja olennaisen, ja oli helpompi ilmaista omille kavereille oman mielipiteen"

"Todellakin helppoa ja sujuvaa keskustelua mun mielestä, eikä ollut niin vakava fiilis kun luulin. Uskalsi kertoa myös kaikkea kun tiesi että tieto menee nimettömänä."

"Kyllä oli, vaikka oli hieman tuntemattomampia"

"Oli koska olen muutenkin sosiaalinen ja täällä kuunnellaan paremmin"

"Kyllä, juttua riitti. Helpompaa kuin isoissa ryhmissä."

LÄHTEET

Hirsikoski, Riitta 2014. Asiakkaiden ääntä verkostoihin. Oppi-Apaja II-hanke (ESR). SATAEDU, Raportti 8.1.2014.

Hirsikoski, Riitta 2016. Bikva. Turku: Humanistisen ammattikorkeakoulun luentodiat 15.9.2016.

Liite 1. Kutsu kuulemistilaisuuteen

Oletko saanut Liedosta itsellesi sopivaa palvelua? Pitäisikö nuorilla olla joku oma paikka hengailta? Minkälaisia hyviä kokemuksia sinulla on eri palveluista? Missä on menty pieleen? Mitä pitäisi tehdä toisin?

Sinä 14-28-vuotias lietolainen, tule kertomaan oma mielipiteesi Liedon kunnan palveluista! Järjestämme nuorten kuulemistilaisuuden 5.10. klo 11.30 - 14 kunnantalolla (Kirkkotie 13).

Sinun ei tarvitse kertoa itsestäsi eikä elämästäsi, vaan kuvata kokemuksesi ja mielipiteesi ohjaajan esittämiin asioihin. Keskustelua ohjaa ja kirjaa muistiin Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijat. Nimettöminä kerätyt palautteet viedään eteenpäin työntekijöille ja palveluista päättävälle tahoille.

Osallistujat saavat lounaan ja iltapäiväkahvin kiitokseksi osallistumisesta. Ilmoita mahdollinen erikoisruokavaliotarve ilmoittautumisen yhteydessä. **Jokainen osallistuja sopii etukäteen koulun kanssa mahdollisesta poissaolosta.** Sitovat ilmoittautumiset ja lisätiedot etsivä nuorisotyöntekijä Kirsi Arolainen, 050 440 [9884/kirsi.arolainen@lieto.fi](mailto:kirsi.arolainen@lieto.fi).

Tilaisuus järjestetään, jos 3.10. Klo 15 mennessä on ilmoittautunut väh. 20 nuorta.

